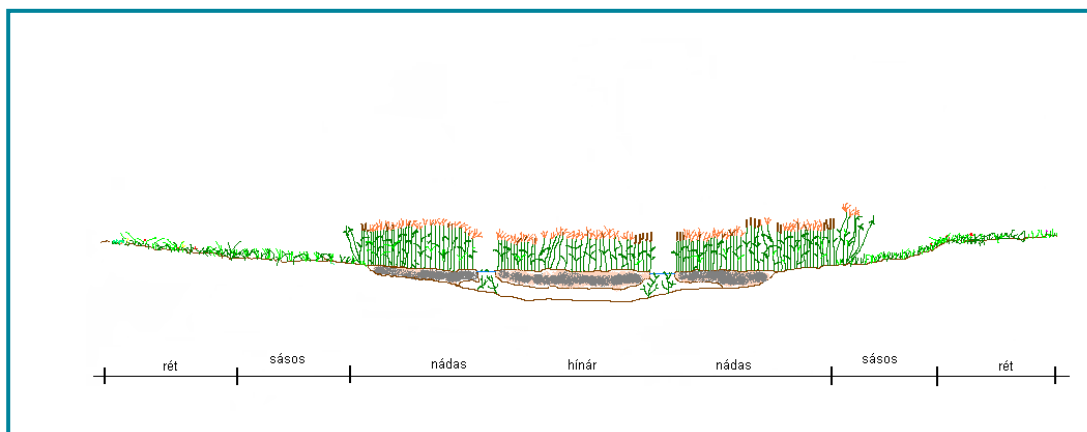

1-6. melléklet: Állóvíz típusok referencia jellemzői

6. TÍPUS: SZIKES – KIS TERÜLETŰ – SEKÉLY – BENÓTT VÍZFELÜLETŰ – ÁLLANDÓ**HIDROMORFOLÓGIA**

Ebbe a típusba tartoznak nagy tavaink tőzegképző nádasok és/vagy sásosok dominanciájával jellemezhető – a feltöltő szukcesszió végső stádiumához közeli állapotában lévő – víztestjei. Ezek egyrészt a nagy tó hajdani sekélyvízű öblözetek (pl. a Kis-Balaton), vagy pedig a sztyeptepek felhalmozási oldalán lévő feltöltődő tórészei (pl. a Velencei-tó, de hasonló a Fertő magyarországi nádasterülete is). A meder egyenletesen változó, tányér alakú, széles, lankás parti sávval. Egyenletes mederfenék, kisebb-nagyobb kiterjedésű, de sekély lemélyülésekkel. Jellemző a kisebb-nagyobb hínarasok, ritkábban növénymentes nyílt vízfelületek és a nagyobb részarányú (ált. >67%) gyökerező mocsári növényállományok váltakozása. A vízmélység éven belüli változékonysága > 0,5 m. A feltöltődés átlagos mértéke < 0,2 cm/év. Üledékmélység a medermélység %-ban: 33-67% lehet. Az üledéket azonban változó vastagságú tőzeg takarja. A nádas, lápi tórész jelentős része az úszólápokhoz tartozhat, azaz van/lehet nyílt vízfelület a mederfenék és a nádas dominanciájú úszóláp között. Ezek az úszólápok a vízszint-csökken(t)ések következtében leülhetnek, a szárazföldre válás későbbi szakaszában rögzülhetnek is. Ez az ilyen típusú mocsarak szukcessziójának természetes velejárója (amit az ember gyorsíthat). A feltöltődés is, ill. a szárazföldre válás a 19. szd. második felében gyorsult fel, így végeredményben ez is az emberi beavatkozás következményének tekinthető. A szárazföld felőli sásos és/vagy rét zóna megvan.

Morfológiailag a típus a „tó-formájú” állóvizekhez tartozik, azaz szélességének és hosszúságának aránya = 1 : < 7. A referencia-állapotban elvárható zónák és egymáshoz viszonyított arányuk: nyílt víz (hínár), nádasöv, sásos, rét = 1 : >5 : 1-2 : >2. Vízutánpótlása: csapadék, felszíni hozzáfolyás. A felszín alatti víz aránya a táplálásban elhanyagolható.

VÍZKÉMIA

paraméter	referencia-határérték
a-klorofill [mg/m ³]	<10
Átlátszóság [cm]	150
Kémhatás, pH [-]	7,5-8,5
Vezetőképesség, λ [μ S/cm]	>2500
Oldott oxigén, DO ₂ [mg/l]	-
Oxigéntelítettség, O [%]	-
Biológiai oxigénigény, BOI ₅ [mg/l]	<3
Kémiai oxigénigény, KOICr [mg/l]	60-80
Ammónium-nitrogén, NH ₄ -N [mg/l]	<0,1
Nitrát-nitrogén, NO ₃ -N [mg/l]	<0,1
Összes nitrogén, N [mg/l]	<1,5
Ortofoszfát-foszfor, PO ₄ -P [mg/m ³]	<0,03
Összes foszfor, TP [mg/m ³]	<0,08

BIOLÓGIA

Parti- és vízinnövényzet:

Ebbe a típusba tartoznak nagy tavaink tőzegképző nádasok és/vagy sásosok dominanciájával jellemezhető – a feltöltő szukcesszió végső stádiumához közeli állapotában lévő – víztestjei, így a Kis-Balaton, ill. a Velencei-tó nádas-lápi része. Ezek egyrészt a nagy tó (Balaton) hajdani sekélyvízű öblözetei, vagy pedig a sztyepptavak felhalmozási oldalán lévő feltöltődő tórészei (pl. a Velencei-tó, de hasonló a Fertő magyarországi nádasterülete is). A meder egyenletesen változó, széles, lankás parti sávval. Jellemző a kisebb-nagyobb hinarasok, ritkábban növénymentes nyílt vízfelületek és a nagyobb részarányú (ált. >67%) gyökerező mocsári növényállományok váltakozása. Általában a nádas és /vagy sásos társulások dominálnak. Gyakoriak a homogén, kis fajszerű állományok. Gyakoriak az úszólápok is, melyek egy része leülhet, rögzülhet a mederfenékhez, vagy a parthoz is. Más része azonban a vízszintemelkedés hatására felúszik. És másodlagos úszólápképződés is előfordulhat.

Az egyes indexek súlya az IMMI-ben az alábbi:

Állóvíz típusa	T-index súlya	W-index súlya	Z-index súlya	F-index súlya	IMMI EQR
6	0,35	0,15	0,35	0,15	1

Halak:

Funkcionális guildok (FG) értékei referenciális állapotú vízfolyások esetében		Az FG részesedése a minősítés értékében (%)
1. Omnivor fajok adult egyedei számának relatív gyakorisága (%):		
2. Nyílt vízi fajok száma (db):		
3. Metafitikus fajok adult egyedei számának relatív gyakorisága (%):		
4. Bentikus fajok száma (db):		
5. Litofil fajok száma (db):		
6. Fitofil fajok adult egyedei számának relatív gyakorisága (%):		
7. Reofil fajok száma (db):		
8. Stagnofil fajok adult egyedei számának relatív gyakorisága (%):		
9. Specialista fajok adult egyedei számának relatív gyakorisága (%):		
10. Őshonos fajok adult egyedei számának relatív gyakorisága (%):		

Lebegő algák:

A-klorofill tartalom (merített vízminta)	A fitoplankton funkcionális csoportjainak relatív részesedése r
A vegetációperiódusban gyűjtött minták legalább ¾-ed részében a a-klorofill tartalom nem haladja meg a 10 µg/l értéket, a fennmaradó esetekben is kisebb érték mérhető mint 51 µg/l.	Az Z K MP funkcionális csoportok relatív részesedése az éves vizsgálatok többségében (legalább azok ¾-ed részében) meghaladja a 70 %-ot, a D P T F W2 funkcionális csoportoké nem több mint 30 %. A legkedvezőtlenebbnek tekinthető A B S1, Sn, H1 U Lo Lm, M, R, V, Ws, Q csoportok aránya az év folyamán egyetlen alkalommal sem haladja meg az 50%-ot.

Bevonatképző algák:

A figyelembe vett index lehetséges értéke	A fitobenton esetén figyelembe vett minőségi jellemző
A vegetációperiódusban gyűjtött minták átlagos IBD index értéke meghaladja a 16,2-t.	A <i>Staurosira construens</i> relatív egyedszáma eléri az 5%-ot, de nem haladja meg az 50%-ot.